

ڊڪين جانورن کي روزانو پيٽ پري سائو گاهه ڪارايو.

قر جي پيدائش (جر) کان ٻه مهينا پهريان ماءُ جو کير ڏوهڻ بند ڪري ڇڏيو.

ڊڪين جانورن جي خشڪي واري عرصي ۾ ٻه ڪلو متوازن غذا (ونڊو) ضرور ڪارايو.

جانور جي ڄر نڪرڻ جو انتظار هر گز نه ڪريو ۽ قر کي پيٽ پري پس ضرور پياريو.

جيڪڏهن قر ڪمزور هجي يا پاڻ ماءُ جو کير نه پي سگهي ته انهي کي فيڊر يا بوتل جي مدد سان جلد از جلد پيٽ پري پس پياريو.

مينهن جي قر کي روزانو 4 ليٽر ۽ گئون جي قر کي روزانو 3 ليٽر کير ضرور پياريو.

قرن کي هر وقت تازو ۽ صاف پاڻي پياريو.

عمر جي ستين ڏينهن کان ئي قر کي ڪاف ستار ٽراشن يا ونڊو ڏيڻ شروع ڪري ڇڏيو.

ڇهن هفتن جي عمر کان قرن کي ڪتر ڪيل خشڪ گاهه يا بهه ڏيڻ شروع ڪري ڇڏيو.

ڇهن هفتن جي عمر کان پوءِ قرن کي سائو گاهه ڏيڻ شروع ڪري ڇڏيو.

جڏهن قر هڪ ڪلو ونڊو کائڻ شروع ڪري ته انهي کي کير ڏيڻ بند ڪري ڇڏيو.

جانورن جي قرن جون غذائي ضرورتون

Australian
AID

اے ایس ایل پی ڈیری پراجیکٹ

یونیورسٹی آف ویٹرنری اینڈ اینیمل سائنسز، لاہور

فون: 042-37212339

ویب سائٹ: www.aslpdairy.pk

ڦرن جي بهتر سارسنيال جي لاءِ انهن کي صاف ستر ۽ هوادار ماحول مهيا ڪريو.

پيدائش کان پوءِ ڦرن جي نڪ ۽ منهن تان ليس دار مادي کي چڱي طرح صاف ڪريو ۽ ناڙي تي جراثيم مار دوا مثال طور تنڪچر آيوڊين يا ڊيتول لڳايو.

ڦرن جو مٿي ڪاٺڻ، ٻين جانورن کي جٽڻ ۽ مختلف بيمارين کان بچائڻ ۽ جلد از جلد سخت غذا تي آڻڻ جي لاءِ پنجرِي ۾ رکڻ بهتر ۽ قابل عمل طريقو آهي.

ڦرن کي خوراڪ ۽ پاڻي تائين آزادانهه پهچ ڏيو ۽ انهن کي ٻڏي هرگز نه رکو.

ڦرن جي صحت، واڌاري جي شرح ۽ پيداواري صلاحيت کي جانچڻ جي لاءِ سڃاڻپ ۽ ريڪارڊ رکڻ تمام ضروري آهي.

شروعاتي عمر ۾ ئي سنگن جو خاتمو ڪري نه صرف مختلف نقصانن کان بچي سگهجي ٿو پر جانورن جي اضافي قيمت به حاصل ڪري سگهجي ٿي.

اضافي ٿڻن کي ختم ڪري کير ڏوهڻ جي عمل ۾ رڪاوٽ ۽ ٿڻن جي بيمارين (ڦڪري) کان بچي سگهجي ٿو.

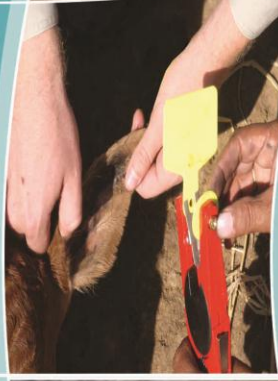
جانورن جي ڦرن جي سارسنيال جارهنما اصول

اے ایس ایل پی ڈیری پراجیکٹ

یونیورسٹی آف ویٹرنری اینڈ اینیمل سائنسز، لاہور

فون: 042-37212339

ویب سائٹ: www.aslpdairy.pk

جانورن جي ڦرن جون اهم بيماريون ۽ ان کان بچاءُ

جلاب (تير) :

ڦرن ۾ جلاب جو لڳڻ هڪ اهم مسئلو آهي. عمر جي پهرين مهيني ۾ 90 سيڪڙو موت جو سبب جلاب آهن. انهي موتمار بيماري کان بچڻ وارن ڦرن ۾ صحت ۽ پيداوار ڪافي حد تائين متاثر ٿئي ٿي.

سبب :

جلاب جي غير متعدي سببن ۾ کير جي گهڻي مقدار پيارڻ، صفائي سترائي جو غير مناسب انتظام هجڻ، قوتِ مدافعت ۾ گهٽتائي ۽ شديد موسمي دٻاءُ جڏهن ته متعدي سببن ۾ مختلف قسم جا بيڪٽريا، وائرس ۽ فنجائي (سينور) شامل آهن.

هدايتون :

ڦرن کي جلابن کان بچائڻ جي لاءِ صفائي سترائي جو خاص خيال رکڻ ۽ ضرورت کان وڌيڪ کير پيارڻ کان پرهيز ڪريو.

جسم ۾ پاڻي جي گهٽتائي جو صورت ۾ ڦرن کي پاڻي ۽ نمڪول ڏيو.

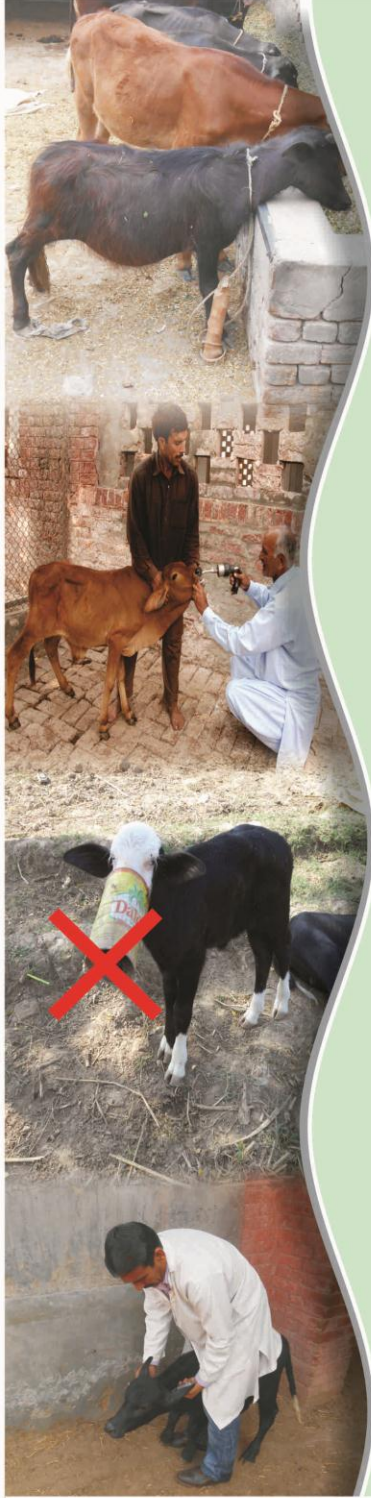
جلاب بند نه ٿيڻ جي صورت ۾ ويجهي ماهر ويٽرنري ڊاڪٽر سان فوري رابطو ڪريو.

نمونيا :

سياري جي موسم ۾ شديد موسمي دٻاءُ، دوائون پيارڻ وقت بي احتياطي، ڦٽڻ جا ڪيڙا ۽ هوا جي آمدرفت جو غير مناسب انتظام نمونيا جا اهم سبب آهن.

علامتون :

ڦر کائڻ پيئڻ ڇڏي ڏين ٿا، تيز بخار، ساهه کڻڻ ۾ ڏڪيائي، وڌيڪ کنگهه، ناسن مان پاڻي جو وهڻ نمونيا جون اهم علامتون آهن.

احتیاطی تدبیرون :

هوا جي آمدرفت جو مناسب انتظام ڪريو. کير يا دوائون پيارڻ وقت زبان هرگز نه پڪڙيو ۽ ڪيڙا مار دوائن جو استعمال باقائدي سان ڪريو.

ڪيڙا:

اندرين ۽ ٻاهريان ڪيڙا قرن جورت چوسڻ سان گڏوگڏ مختلف بيماريون ڦهلائڻ جو سبب بڻجن ٿا جيڪي انهن جي صحت ۽ واڌاري جي شرح تي ناڪاري اثر ڇڏين ٿا.

علامتون :

متاثر قرن جو مٿي ڪاٺڻ، پيٽ جو لٽڪي وڃڻ ۽ چمڙي خشڪ ٿي وڃڻ سان گڏ وارن جو ڪرڻ ۽ اکين ۾ پڇن جو اڇڻ ظاهري علامتون آهن.

بچاءُ :

قرن کي هر تن مهينن بعد ڪيڙا مار دوائون هر پيري بدلائي پياريو.

حفاظتي ٽڪا :

قرن کي مختلف وچڙندڙ بيمارين کان بچاءُ جي لاءِ بروقت حفاظتي ٽڪا لڳرائڻ تمام ضروري آهن.

بیماری	ٽڪا لڳائڻ جي عمر	
	پهريون ٽڪو	ٻيون ٽڪو
ساماڙو	6 هفتا	9 هفتا
گل گهوٽو (گنڊ)	6 هفتا	9 هفتا
ڪاري جنگهه (ست)	6 هفتا	9 هفتا

جانورن کي گوشت جي لاءِ تلهو متارو ڪرڻ

جانورن کي جديد بنيادن تي تلهو متارو ڪرڻ تي گهٽ عرصي ۾ گهڻو وزن حاصل ڪري ڪافي حد تائين منافعو ڪمائي سگهجي ٿو.

تلهو متارو ڪرڻ جي لاءِ خريد ڪيل جانورن جي عمر تقريبن هڪ سال هجڻ گهرجي ڇو ته اهڙي عمر جي جانورن ۾ مختلف بيمارين جي خلاف ڪافي قوتِ مدافعت هوندي آهي.

جانورن جي حفاظت سان مال برادري جي اصولن جو خاص خيال رکيو وڃي.

جانورن کي فارم تي آڻڻ کان پوءِ گهٽ ۾ گهٽ ٻن هفتن تائين انهن کي ٻين جانورن کان الڳ رکيو وڃي ٿو جيڪڏهن انهن ۾ ڪنهن به بيماري جو اثر هجي ته هو ٻين جانورن تائين نه پهچي.

جانورن جي اچڻ جي فورن بعد انهن جو وزن ڪريو ۽ شناختي نمبر لڳايو.

تلهو متارو ڪرڻ وارن جانورن کي حفاظتي ٽڪا ۽ ڪيڙا ماردوائن جو استعمال ضرور ڪرايو.

جانورن کي ٿلهو متارو ڪرڻ واري راشن جو آهستي آهستي عادي بڻايو ڇو ته اڃانڪ خوراڪ جي تبديلي جي ڪري جلاب يا آڦري جو خطرو ٿي سگهي ٿو.

هر پندرهن ڏينهن کان پوءِ ٿلهو متارو ڪرڻ وارن جانورن جو وزن ضرور ڪرايو.

جانورن جي واڌاري جي شرح ۽ ٿلهو متارو ڪرڻ جي نفع ۽ نقصان کي جانچڻ جي لاءِ مڪمل ۽ درست ريكارڊ رکڻ انتهائي ضروري آهي.

جانورن کي ٿلهو متارو ڪرڻ وارن مختلف راشن جا اجزائي ترڪيبي

سيڪڙو	خوراڪي جزا	سيريل نمبر
30	مڪائي (پيلي)	-1
16	رائس پالش (ڪٽي)	-2
12.50	چوڪر (ڪٽڪ)	-3
4	شيرو يا رب	-4
22	ميز گلوتن 30%	-5
8	سرنهن جي ڪڙ	-6
5	ڪينولا ميل	-7
0.5	مٺي سوڍا	-8
2	نمڪياتي آميزو	-9
100	ٽوٽل	

خشڪ مادو	لمحيات	88.02 سيڪڙو	18.00 سيڪڙو
----------	--------	-------------	-------------

سيڪڙو	خوراڪي جزا	سيريل نمبر
30	مڪائي (پيلي)	-1
15	رائس پالش (ڪٽي)	-2
12.5	چوڪر ڪٽڪ	-3
10	شيرو يا رب	-4
20	ڪڪڙن جي ڪڙ	-5
8	سرنهن جي ڪڙ	-6
2	يورپا پاڻ	-7
0.5	مٺي سوڍا	-8
2	نمڪياتي آميزو	-9
100	ٽوٽل	

خشڪ مادو	لمحيات	89.17 سيڪڙو	18.54 سيڪڙو
----------	--------	-------------	-------------

سيڪڙو	خوراڪي جزا	سيريل نمبر
38	مڪائي (پيلي)	-1
14	رائس پالش (ڪٽي)	-2
5.50	چوڪر (ڪٽڪ)	-3
4	شيرو يا رب	-4
18	ميز گلوتن 30%	-5
8	ٽوريا ميل	-6
8	سويا بين ميل	-7
2	باٽي پاس فيٽ (سٽپ)	-8
0.50	مٺي سوڍا	-9
2	نمڪياتي آميزو	-10
100	ٽوٽل	

خشڪ مادو	لمحيات	87.99 سيڪڙو	18.60 سيڪڙو
----------	--------	-------------	-------------

اے ایس ایل پی ڈیری پراجیکٹ یونیورسٹی آف ویٹرنری اینڈ اینیمل سائنسز، لاہور
فون: 042-37212339 ویب سائٹ: www.aslpdairy.pk